

F O A I E

pentru

mințe, inimă și literatură.

№. 47.

Luni, 24. Noembrie

1847.

СИМЦИМЪНТЕЛЕ ЖНЪИ БЪНЪЦЕАН.

(Фрмаре.)

Baie — се зиче де вългъл вългъдеан mai adesea ваніе, вълні; — кь baiae, balneum, bagno, bagno, banho ші слав. ваніа де ачешаш днсемпаре тот днтр'о фжтжпъ е врзйт. Бвїак, дакъ е дела итал. bujo = днтвперек, орї кьтпат кь ачеста; апої кред кь ші врмътореле сънт ретъшїде де але лвї бужо дн лїмба пѳстръ: а ввїдвлї, а ввїдъшї = а кьзта орї а фаче че ва днтрв днтвперек. а ввїгвїї, ввїгвїї орї ввїгвлї, ввїгврї = а гврї сѳ маї дндатїнат, а гврї = а ворвї дн сомп фїреще ла днтвперек. Дескїмъческ аша кьт сть ачї се vede а пв фї маї пвдїн ромънск декът десгїмъческ; чел д'внтъїз компс дїн „dec“ шї „скїмъческ,“ че се пѳте dedъче дела „скаїз, скїете“ = зн фел де ввїеде спїнѳсъ. орї дела skate, іаръ челе d'a doilea че се зиче шї десголомѳческ кь тѳте кь аре сепънтате кь латїнвл gallimathias; дар еѳ кред ашї авѳ фїнда са де аївреа, дъпъ кьт воїз аръта маї днколо. Грїжа, днгрїжїреа, еѳ аш зиче, кь сѳ маї апрѳне d- слав. грїз'тї = а рѳде, згрїзенїе = рѳдере d. e. а іоїмеї, а квцетълвї, каре сънт адесеъ фаптеле орї врмърїле грїжеї орї

грїжеї; декът де челто-скотїквл greet = а пльѳце; дар „negrїpїre“ авънд ачешаш днсемпъдїзне кь „negligerē“ пе тѳтъ днтъмплареа амъндѳъ треввїе сь фїе де ачешаш врзїндъ. Днтре ачеша шї италїенеле griccio, griccia, gricciare, grigio, grinza сънт тоате кредїнчїѳсе петрекътоаре але грїжеї поастрѳ. Лепеш лене — тькаркь аѳ шї лїмвеле де врзїндъ слав. лъпї; аре асемъларе сьпетїко-їдеалъ кь лат. lenis, lene, leniosus = моале, молїчїѳс, lenїѳс, de vnde lente = лете, дн лете, кь лете-ле.*) Прїпъ, дн прїпъ е де ачешаш днсемпаре кь лат. prepes. Стрїк аре асемъпаре фонетїко-їдеалъ, кь „extrico.“ Darda итал. dardo. Граппъ аре итал. grappare, aggrappare, кь аста се кьтпъдеще шї днгрѳпаре ал постръ. Днкредїре итал. aggrinzare, кредїѳс = grinzoso. Флвзръ орї флвзръ, дакъ днсемпѳазъ флвзръ, аш зиче

*) Днтре лепеш, лене, lenїѳс, lın — шї lenis, lene, leniosus, кьт шї днтре лете, lente шї lethe = зьїгъдїзне орї дезїтъдїзне (дакъ афлацї де вїне а лва препъса поастръ „de“ дн локвл стрїнеї „зъ“) че днсемпѳазъ шї зн рѳж тартарїк адъкьтор де дезїтареа тьтълор лзкрвїлор, де vnde сънт: летарг, летаргїк, летаргїе — пв ть дндоїтеск де идентїтате сьпетїко-їдеалъ.

а фѣ dedъсь дела flo, flare, шѣ сѣрвіи аѣ: флара. Міре дела mas = mare. Міде по́те дела mica = мікъ, мікъць — лъсѣндъсе міжлокъа афѣръ. Ръпкачѣъ аре асемънаре свѣтѣко-ідеалъ кѣ італ. ganco = чѣвогѣ, кѣѣъ, тѣнк, дефѣптѣос *). Дѣвъѣдаре італ. avvezzare = дѣвъѣтінаре, dedare, d. e. m'am дѣвъѣдат кѣ сѣръѣіеа, адекъ m'am dedat ш. а.; де ачѣ поваѣць кѣ слав. препѣсь по. Мъгъліре орі тѣгълірѣъ дѣръ дела тѣгъліъ, тѣгъліере, че се наре а фѣ кѣтѣнатъ італ. manganare, каре аре маѣ тѣлте дѣсемѣтѣрі, челе че се пот дѣсѣші тѣгъліеріі шѣ тѣгъліріі орі тѣгъліріі, де знде аш зѣче сѣ фѣе шѣ тѣгъліа, зп фел де порк фѣрте вѣнд, толофан шѣ тѣпкачѣъ — тоате дѣсѣшірі де але тѣгъліторѣлі орі лігъшіторѣлі. — Гѣгълеск деле гѣгъ маѣ дѣвъѣтінат = гѣгъ = гѣлерѣа сарічѣі орі шѣвѣі че поартъ вѣпъденіі де пе ла тѣоді, маѣ амес вѣлгаріі пѣмідіі пе ла поі кѣръшѣвені доаръ дела рѣвѣ „Кѣрашѣъ“ дѣ цѣръѣа кѣръѣа локѣіеск. Ачест верѣ аре ідеаа аконоперііі орі дѣвъѣліріі кѣ аст-фел де гѣгъ саѣ шѣ кѣ орі че фел де вестѣмѣт, де знде се шѣ пѣмеск чеі че аша се гѣгълеск: гѣгълені, Кѣ ачест пѣме се маѣ пѣмеск шѣ чеі де пе ла марѣіні. Бѣпъдені шѣ арделені гѣлкошѣ, дѣръ шѣ дела італ. gonga, gongola = гѣтѣфѣтѣръ де гѣт саѣ гѣлчѣі. — Страіць дела страіъ орі страніъ, — че аре семъпѣтате свѣтѣко-ідеалъ кѣ італ. strano = грѣвѣ, шѣ кѣ

straccio, = петече, дѣрсе, дѣсъ шѣ кѣ слав. строіъ = фабрікез, строіенно = фабрікатѣл; іар скѣтѣраре кѣ італ. scotolare, алтмінтѣеа се зѣче scuotere лат. excutere. Спрінтенѣъ фѣръ дѣдоіалъ дела promptus, pronto. де ачѣеаш дѣсемѣнаре. Сгѣъа аре ідептітате свѣтѣко-ідеалъ кѣ італ. sgheμπο = гѣтѣвѣтѣръ орі сгѣтѣвѣтѣръ, болтѣтѣръ шѣ кѣ рѣсікѣа сгѣв, че афаръ де челе атѣнсе маѣ дѣсемѣназъ шѣ легѣтѣръ, кон-вѣіъ, котѣтѣръ, коалкѣтѣіоць; дар се vede а фѣ маѣ апрѣне де саво, scavo, = гавръ, вѣгълѣъ орі вѣгъзѣлъ — фѣнд с тѣтат дѣе, шѣ v дѣ в дѣпъ фѣреа лімвѣі поастре, пѣ дѣсъ петѣтѣндені некѣтѣітѣъ — дѣпъ че с се маѣ пѣстреазъ дѣ кѣтѣва де аст-фел, кѣт шѣ v саѣ з се тѣтъ дѣ в шѣ кѣтеодатъ дѣ ф. Ачѣастъ тѣтѣцѣіне се vede дѣн ачѣ адѣселе есемпле гавръ, гѣван (партеа сковѣітѣ орі скѣфатъ а лігѣреі), де знде гѣзѣнос орі гѣвѣнос, корѣ, коватъ, сковѣре орі сковаре, скафѣ. Ла ачестѣеа се рефѣре шѣ сгѣвр, дакъ пѣ аре ачѣ алтъ ідеаа декѣт чеа а лѣі scavare, кѣт шѣ гѣвоаче орі гѣвоаче (італ. guscio) че аре асемѣнаре свѣтѣко-ідеалъ кѣ ghiozzo шѣ goccia, gocciola, гѣтѣ *), цѣръ, цѣръ-цѣ, цѣрѣшоаръ, дар скрѣіндѣво gauoce, се наре а се дерѣва дела саво, де знде сѣлт шѣ челеалте gauora, gauorosu, gauosu, gauasa ш. а. — Стѣпѣтѣна аре асемѣнаре свѣтѣко-ідеалъ кѣ італ. smaltare лѣат дѣ дѣделес фѣгѣратѣк: а копері, а дѣтѣръка, орі кѣт зѣк зѣі а кѣптѣші — ва сѣ зѣкѣ

*) Какъ маѣ зп кѣвѣнт поѣ, — дакъ е вѣн сѣла прѣіітѣ кѣ тоді, дакъ пѣ, жос кѣ ел дѣ пе-гѣра, знде а зѣкѣт пѣп' акѣт, де знде дѣсѣ-вачѣді сѣ рѣпѣіе алт дѣ локѣі, дар кѣар аа доілеа ел, — пѣ алтъ че.

*) Ачест термін се дѣтѣревѣіндѣеазъ де вѣпъденіі дѣ фрасе кѣт е аста: Те вѣѣъ дѣтр'о гѣтѣ де апъ, адекъ дѣтр'ѣн стрѣн, дѣтр'о дѣгѣці-тѣръ, те дѣгѣт, те дѣтѣзѣк. —

стѣпѣна дѣсетнеазъ коперитѣра лапте-
лѣи, каре дѣсетнаре іо даѣ ші цѣрманіи
зікънд Мілчрахм. Ърмѣтореле дѣпъ амеа
пѣрере сѣнт де ѣрзіпцѣ слав. лѣлъ, рѣт,
рѣф, слатіпъ (кѣ ачѣѣаш пѣміре ші дѣсе-
тнаре ші дѣ слав.), паза, пѣзіре, пазіті;
пара, дакъ е пара сѣнт амѣндѣ рѣдѣчи-
пеле маі тѣлтор кѣвінте дѣ словеніе, d. e.
паліті, запаліті, вѣпаліті, опаріті ш. а. пѣ-
ліре, опѣріре ш. а. Пѣржол се зіче дѣ
Бѣпат ші пожор кіар слов., de vnde сѣнт
пожорѣлъ, *) а прѣжі, прѣжіті, жаріті, прі-
жаріті = assare = а фрїце ш. а. Потерѣ
дела потераті. Слатіпа ла сѣрві дѣсетнеазъ
лок де іеарѣ орі пѣшіѣне, пѣ шіѣ да-
къ кѣ астѣ дѣсетпѣчїѣне е ші ачі. Свї-
ческ дела вічїѣ орі свїчїѣ, слав. віч, дела
віѣѣ = ват, арѣлк, ісвѣск, ловѣск; де ачі
свїчїѣларе d. e. се свїчїѣлъ орі вате дрѣ-
тѣл; вѣлпѣл свїчїѣлъ, адекѣ вате, свѣлп-
тѣ, вѣвѣкѣ грѣвл. Мереѣ (вѣлгѣл зіче ші
міреѣ) маі кред, кѣ е дела слав. вѣреп-
но = амѣсврат, пѣдіпел, кѣмпѣтат, орі
дела міран, мірно = расате, lente, пѣчїѣт,
мереѣ; декѣт дела лат. mora = о пѣді-
пїкъ де тімп, тѣрзіеаль. Шоптѣск слав.
шепѣѣ, шоптіре = шептаніе. Шагѣ,
scheacke орі schecke, sárga (апроапе де
scheckig = пістрїдат, скредат), шага (глѣ-
тѣ) sales, sale, saga, sagax, sagace. = шал-
тѣ, (фѣрверіе, дѣшѣлѣчїѣне, ватїіокѣрѣ)

*) Лок палт тѣфос, рѣдѣчїнос дар стерп ка ші
кънд ар фї арс де фок, кѣ карѣ е де о дѣ-
сетнаре „гѣрѣпѣ“ дела „гар“ че не аїчі дѣ-
сетнеазѣ рѣшѣпїцѣ де фок, амѣстѣкѣ де
кѣрѣвнї кѣ чѣвѣше; дар ші гар е де ѣрзіпцѣ
кіар славенїк, че се веде дѣ ѣрмѣтоареле:
погараїѣ, згараїѣ = ард, deard ш. а.

Schelmerei, шод, слав. шѣт, тѣте ачѣстѣа
тѣлт пѣдіп сѣнт легате дѣтре сіне кѣ а-
фїнітате, діатре каре saga, sagax, sagace кѣ
форма сѣнт дѣтреці шага, шѣгачїѣ, дар
ші кѣ дѣсетнареа пѣ сѣнт преа департе
деомалѣ. Скїтачїѣ, дакъ дѣсетнеазѣ ва-
гавѣнд маі ромѣнеце фрѣшчі-крак *) е
кіар слав. дела скїтатї-се, скїтаїѣрї-се. Бѣ-
пѣдѣнї дѣкѣт шїѣ еѣ пѣл дѣтревѣпдгазѣ,
декѣт пѣтаї пѣте чѣї сѣрвїді, орї кѣ сѣр-
вїї коплоквїторї — де алці пѣмі е кѣпо-
скѣт. Кѣ „спѣларе“ аре чѣва асетѣларе
їтал. spogliare = деспоїаре, че е о пре-
гѣтіре а спѣлѣрїї, дѣсѣ славѣно-сѣрѣвѣскѣл
їспер = спѣл пѣ не ласѣ а маі фї дѣтрѣ
дѣдоїалѣ. Сѣр-ак — внї скрїѣ кѣ ѣ, алці
кѣ ѣ, алтора ле маі плаче кѣ е; дѣсѣ чѣї
маї маї тѣлді пропѣчїѣ „сѣрак“, каре
дѣпѣ чѣркѣстѣрї дѣ скїтѣвѣ дѣ сѣр-ѣкѣц;
сѣрпан, сѣр-ѣпток. Рѣдѣчїпа ачѣстѣїа
„сѣр“ мї се веде а фї аналѣгѣ рѣсѣскѣлѣї
cor sordes, quisquiliae = ім, лѣпѣдѣтѣрѣ,
лѣтѣрї, пѣкѣрѣцїе ші алте лѣкѣрї де пі-
міка; дѣ дѣцѣлесѣл фїгѣратїк се поате
лѣа ші сѣрѣчїеа ші орї че фел де міше-
ліе. Тот де аколо се ларе амї фї лѣат
ші зпѣрїї пре але сале szar, sár, ка ші
алтеле маї тѣлте. Сѣрїндар е слав. са-
ландар. — Патѣл аре сѣтѣѣтате свѣтї-
ко-їеалѣ кѣ пѣтѣлѣл = кѣлѣшѣл чѣлор
кѣ арїпе. Нѣміреа чѣстѣї діп ѣрмѣ о дѣ-

*) Дела фрѣскѣ, ші крак, їтал. frasca = Flat-
tergeist. Ачѣастѣ пѣміре о даѣ вѣпѣдѣнї чѣ-
лѣї че вѣмѣл тѣлт, фѣрѣ сокотїпцѣ ші ка
сѣврѣнд: фраскѣ, фрѣшчікрак, фрѣскѣїтор;
їарѣ пре чѣл че не лѣпгѣ ачѣаста аре ші
гѣрѣ преалїверѣ: дѣ лавде, мїпчїѣнї ші алте
пїмікѣрї, дѣ пѣтѣск: фѣрфалѣ, фѣрфалїтор,
їтал. farfalino.

тревъндгазъ вългъл вълъдеан кънд тжпъ свъртореде орі хореде ла кълкш. Ашиж-дереа се пѣмеск пѣтѣле ші арборіі дп-къркаді къ паіе де къкъръз, къ фдп ш. а. неапѣрат дела лат. *patulus, patula, patulae* = дескіс, лат, ларг, змѣрос; къчі *ramii de astfel de арбор се фоарте стінд ші аша къпрінд о дпсепнатъ ротъзіе къшізлѣ-торе де змѣрѣ гроасъ. Дпсепнареа лѣі *patulus* о аратъ фрѣмос Вірціліѣ дп зрмѣ-торъла верс: *Titire tu patulae recubans sub tegmine fagi*. Дела пѣтѣла авем: пѣтѣлре пітѣлре маі дндѣінат: пітѣларе = аскв-дере *quasi сѣв пѣтѣла, дп опѣчататеа орі змѣра негѣрѣсѣ а пѣтѣлѣлѣі, дар ші сѣв страніс ші орі към алфел ка ші сѣвт зп непріневезѣт коперетѣнт; ші аре пѣтѣлѣл ачеастъ дпсепнаре, маі алес дакъ ам воі аі къзта ші лѣі ші „патѣлѣі“ зрцінда дп славепо-рѣсікѣл потолок = коперетѣнтѣл знеі камере орі дпкъпері; дпсѣ дакъ пѣ ар плѣчеа ачеаста еѣ маі пѣн дпайнте ші пре слав.-рѣсікѣл пот = сѣдоареа. Акѣм жѣдече DD. філолоці, дакъ врезна дп а-честеа не поате дѣче ла рѣдѣчіна къзѣ-тѣлѣі пат; орі сѣ кончедет сѣ фіе фост віедіі пострі ромѣні фѣрѣ патѣрі, пѣлп кънд годіі аѣ амтѣ віѣѣ де цертмані ле аѣ дат патѣрі дппрезлп къ пѣміреа. — Кокешѣл саѣ поі л'ам лѣат дп лімбеле індіче, *vnde e kukkutas*, саѣ сѣрвіі, карі зік гѣінеі кокошка.**

МѢТѢЛ ПРН АМОР.

(Дпкеіере.)

Адѣсѣ дп презентѣі:

— Am дескоперіт, *zice ea*, зп ремезіѣ сігѣр каре ва віндека не бравѣл мѣт; ка

сѣ оперез ачеастъ тірактѣлоасѣ кърѣ чер зп фоарте скѣрт термін: Песте треі зіле вор терѣе ла сѣплічіѣ абдачіі че аѣ къ-зѣт дп дптрепріндереа че воіѣ прова. дп ачееаш зі ші еѣ воіѣ авеа дріт ла рѣ-сплата промісѣ, саѣ воіѣ терѣе къ дѣп-шіі ла сѣплічіѣ.

Реѣеле, *atinc de фрѣтсеѣеа, конфіен-ціа ші де аерѣл повіл ал некѣпоскѣтеі, дп фѣкѣ ретѣстрѣрі патерне; ма дѣпса, дптрерѣпѣндѣл:*

— Сѣлт сігѣрѣ де сѣчес, дп *zice*; ла-сѣ тѣ сѣ фак, ші песте пѣціп мѣтѣла ва ворві.

— Провеѣе дар, дп *zice* реѣеле, дака чертітѣдінеа та есте пѣлп аколо; ма везі рееші, къчі дака черкареа та ар рѣ-менеа фѣрѣ сѣчес, сѣ пѣ маі спері пічі о градіе дп парте'мі, дѣпѣ че аі авѣзат атѣта къ а меа конфіенціе*).

— Нѣ воіѣ чере пічі о градіе, ре-сплнсе стрейна резолѣтѣ, ші черѣ а фі кондѣсѣ лѣпгѣ St. Pierre. Кънд възѣ не кавалер, Каіа фѣ апроане сѣ лешіне; ма дндатѣ, релѣнд къраціѣ, се апропіе де дѣпсѣл рѣшіндѣ: — Мѣ рекѣноці? дп *zice ea* къ зп глас тішкат. Ворѣеѣе, ворѣеѣе . . . . Ам фост кълпаче сѣ креѣ зп ом ка тіне капавіл де індіскредіе ші вшзрінѣѣ! ворѣеѣе: те деслег де жѣрѣ-мѣнтѣла че черѣсет де ла тіне дптрѣн момент де дѣрезон. О! де аі щі кът

*) Домѣле, дѣпѣ че дп ачест артікѣл віп а-тѣтеа къвінте лѣтініте, *dorim a щі*, нентрѣ че скріі конфіенціе дела фрѣнц. *confiance*, ші нентрѣче пѣ конфіенѣѣ, орі конфііднѣѣ дела лат. *confidentia*; саѣ вічeverса, нентрѣ че ачестата ші пѣ ачееа. — Ped.

тъ мѣр де кѣрацѣл тѣѣ, карактерѣл тѣѣ чел маре! . . . О ворѣще мѣ, ворѣще мѣ, те жѣр.

Он трѣст сѣрѣс фѣ сѣнгѣрѣл респѣс че St. Pierre дѣте ла ачесте мѣнгѣторѣ кѣвѣнте.

Мѣратѣ де ачѣастѣ тѣчѣре, Каѣа дѣ свѣплѣкъ де а ворѣ, ма сѣрѣа; дѣ дѣ чѣле маѣ тѣнѣре пѣме, кѣ ѣночѣнте мѣнгѣѣрѣ ѣнѣще чѣле маѣ арѣнте рѣцѣ. St Pierre респѣнде ла свѣпѣнѣле еѣ, ма гѣра лѣѣ пѣ се дескѣдеа, шѣ мѣмѣаѣ стѣ тот легатѣ. Бѣла Италѣанѣ, десператѣ де ачѣастѣ пѣ-есплѣкаѣмѣ тѣчѣре, дѣ пѣрѣсѣде дѣнекатѣ дѣ макрѣмѣ, кѣ ѣнѣма плѣнѣ де некѣз шѣ д' амор.

Adozi Каѣа ревѣзѣ пѣ амѣнтѣл еѣ.

— St. Pierre, дѣ зѣсе-ѣа, те пѣтѣаѣ тѣ дѣдоѣ пѣнѣ аколо? Пѣтѣаѣ тѣ крѣде кѣ рѣцѣле фѣрѣвѣндѣ шѣ свѣплѣкаѣѣле аморѣасѣ а ачѣлѣа че те амѣ маѣ мѣлт де кѣт а са ѣацѣтѣ, ар фѣ нѣще повѣ тѣпта-тѣѣ? . . . . Ах! десѣмѣдѣщѣте.

Апоѣ, дѣпѣ ѣн момент де дѣдоѣалѣ шѣ де тѣчѣре:

— Шѣ тот те маѣ дѣдоѣѣцѣ д'а мѣа сѣнчѣрѣтѣте? дѣ зѣсе ѣа кѣ кѣлдѣрѣ. Тѣ пѣ мѣ респѣзѣнѣ, крѣдѣле! Еѣ ѣнѣ! адѣогѣ рошѣнд, де те маѣ дѣдоѣѣцѣ, пропѣнчѣѣ пѣмаѣ ачѣсте кѣвѣнте: Те ам, шѣ, пре Santa Madona, цѣвр а пѣ рѣфѣза ѣѣмѣк а-морѣлѣ тѣѣ.

Ачѣастѣ промѣѣѣ маѣѣкъ ѣра п' ачѣ сѣ моаѣѣ кѣрацѣл кѣвалѣрѣлѣѣ, кѣчѣ ѣѣ-зѣле ѣ се деслѣпѣрѣ, шѣ гѣра ѣ фѣкѣ о мѣшкѣре кѣ кѣнд ар фѣ воѣт сѣ се дескѣзѣ; ма, ѣкоцѣнд дѣ ѣнѣмѣ ѣ о пѣтере сѣвѣра-ѣатѣрѣалѣ шѣ трѣѣмѣфѣнд асѣвѣра ачѣ-стѣѣ ѣрѣне мѣшкѣрѣ де фѣслѣдѣ. рѣм-

пѣнсе дѣчет п' ачѣѣа чѣл рѣга ѣѣтѣтѣ. шѣ де п' авѣ пѣтереа д' а ѣ аскѣнде ал тѣѣ амор, чѣл пѣцѣн пѣтѣ а пѣ ѣл сѣвѣн. Бѣла Каѣа, афлѣндѣл сѣрд ла о рѣгѣ ама де дѣлчѣ еспрѣматѣ, вѣрѣсѣ сѣдѣоасѣ ма-крѣмѣ, шѣ пѣрѣсѣндѣл, пѣ цѣа ѣнѣ кѣ че пѣрта маѣ мѣлт дѣ а са ѣнѣмѣ: деспѣ-ранѣтѣ, тѣрѣаре сѣѣ амор.

Кѣ тоате ачѣстѣа зѣоа фѣталѣ се а пропѣа; дѣкъ о зѣ, шѣ дака St. Pierre ѣрма тот а тѣчѣа, Каѣа аѣѣа сѣ моарѣ. Трѣѣстѣ шѣ дезолатѣ, амѣнд ѣаѣа пѣнтрѣ кѣ ама, Италѣана се дѣчѣсе а фѣче о ѣл-тѣмѣ тѣптаѣѣ. Се дѣсе сѣ гѣсѣаскѣ пѣ амѣнтѣл сѣѣ.

— Мѣ амѣ тѣ? дѣ зѣсе-ѣа вѣзѣндѣл.

St. Pierre пѣсе мѣпа пре ѣнѣмѣ шѣ рѣдѣкъ окѣѣ спре чѣр, кѣ кѣт ар лѣа чѣ-рѣл мѣртѣр пѣнтрѣ аморѣл сѣѣ.

— Воѣѣцѣ а мѣа моарѣте?

St. Pierre фѣкѣ ѣн цѣст д' ороарѣ.

— Еѣ ѣнѣ! кѣсѣмѣте дар а ворѣѣ: алфѣл, тѣ цѣѣ, трѣѣѣ сѣ мор.

St. Pierre, тот тѣкѣт, арѣпка асѣврѣ ѣ прѣѣрѣ тѣнѣре шѣ дѣоасѣ.

— Крѣде! дѣ зѣсе Каѣа кѣ пасѣнѣе, ла че тѣ лѣмѣ сѣ чѣтѣск аѣтѣа амор дѣ окѣѣ тѣѣ, шѣ стаѣ сѣрд ла рѣцѣле мѣле? Ла че те прѣфѣчѣ кѣ тѣ ам дака тѣ дѣс-прѣѣѣцѣ аморѣл мѣѣ, шѣ дака фѣдѣл ла жѣрѣмѣнтѣле пѣѣнѣе де кѣре те ам дес-легат, тѣ прѣн тѣчѣрѣа та пропѣнчѣѣ а мѣа осѣндѣ де моарѣте? . . . . Ма пѣ, тѣ пѣ тѣ маѣ амѣ, крѣдѣле! трѣѣѣ сѣ о крѣз, шѣ дѣспѣраѣѣа мѣа чѣа маѣ марѣ пѣ мѣ е кѣ пѣрд ѣаѣа, чѣ кѣам пѣрдѣт аморѣл тѣѣ. Ах! де воѣѣцѣ ѣре о прѣѣѣ деспѣре ал мѣѣ, де те маѣ дѣдоѣѣцѣ. ла

че маї тързиі? стрѣнце тѣ пре іоїмѣ
ці, съот а та!

St. Pierre о стрѣнце аморос пре іоїмѣ;
та, до мѣжлокѣ транспортелор сале
челор маї вѣі, възеле і се дескисерѣ пѣ-
маї ка съ деа кѣрс свѣпелор сале; нічі
о ворѣѣ, нічі о сіогѣѣ ворѣѣ d' amor
пѣ респѣнсе ла еспресііле пліне де пасі-
вѣе, ла дѣлчеле ші каресаптеле кѣвіпте
а ле пѣферічітеі Каіа. Ачестѣ фаталѣ
тѣчере спѣмѣнтѣ пе Італіанѣ. St. Pierre
пѣ се маї пѣгеа додоі деспре а ле еі
сімптіменте, ші кѣ тоате ачестеа стѣрѣіа
а тѣчеа. Лімба і паралізатѣ де о преа
лѣгѣ тѣчере, пѣ маї ера еа оаре съ се
деслеце? Фѣкѣнд пе мѣт, devenісе ел
оаре до фіпѣѣ мѣт? Фѣрѣ додоіалѣ, кѣчі
алфѣел маї фі пѣтѣт-ар-ел тѣчеа? Нѣ шіа
ел кѣ кіар до ачеа зі Каіа авеа съ теарѣѣ
ла тоарте? До фіне, вені тімпѣла съ се
депарѣѣ: дотр' ачел момент кѣрѣдел Каіа
пѣ вѣрсѣ нічі о лакретѣ, пѣ скоасе нічі
ѣп ціпѣѣт, пѣ арѣѣтѣ нічі о плѣндере;
тіпсе аманѣлѣ съѣ враѣеле до тѣчере, ші
ачест сѣрѣтат ѣлітѣ, ачест сѣрѣтат де
ла каре се ащѣпта поате віаѣа, ші аче-
ста фѣ мѣт ка тоартеа.

Акѣм ешафодѣл с'а долѣдат; ѣп по-
пор пѣвѣтѣрат с'а адѣнат до віаѣа пѣ-
влікѣ ѣнде аре съ се факѣ есекѣціеа.
Каіа авеа съ тоарѣ чеа d' допѣѣѣ. Па-
лідѣ ка о ѣмѣрѣ, еа допѣнтѣазѣ до мѣж-
локѣл ѣпѣі кортеціѣ фѣпѣврѣ; се свіе пе
ешафод кѣ ѣп пас шовѣнд; секѣреа се рі-
дікасе де асѣпра капѣлѣ еі; кѣнд ера
сѣ казѣ:

— Опреѣе! стріѣѣ кѣ ѣп глас де-
тѣлѣтор ші до марѣа допѣртѣрѣе а а-

дѣпѣрїі, ѣп кавалер че ста лѣгѣ реѣеле,
опреѣе! мї ам реаконерїт ворѣа!

Ачест кавалер ера St. Pierre. Каіа
до аѣде, до веде, до тінде враѣеле ші
лешіпѣ. Мѣлдімеа каре кѣ пѣгїп маї пѣп-
те ар фі аплѣвдат ла а еі тоарте, аплѣ-
дѣ акѣм ла ѣп десподѣѣнтѣт аша де фѣрї-
чіт. Се адѣнарѣ допреѣїврѣл жѣпѣі фѣ-
теі; до деслеагѣ легѣтѣрїле, о рідікѣ кѣ
транспорт, ші іп ачѣеаш ѣліпїтѣ Каіа тре-
че дїп враѣеле пополѣлѣї до враѣеле а-
манѣлѣ еі.

— St. Pierre! зісе еа, — венїдѣшї
до сіне, о шѣртѣрїсееск, ам фост кѣлпаче,
те жѣдекасѣм рѣѣ; поате к' оїѣ фі ші ме-
рїтат рѣсѣвѣареа че тѣ аї трас дїотр'ѣп
капрічіѣ пѣвѣп, ші кѣ тóте ачестеа лас съ
жѣдече іпїма та, дакѣ рѣсѣвѣареа та п'а
фост маї кѣрѣделѣ декѣѣт а теа кѣлпѣ.

— До гравїе черѣлѣї кѣ іпїма теа а
фост девілѣ, до рѣспѣнсе St. Pierre до-
кѣнд ѣп свѣпїп; алѣл ар фі лѣсат поате
секѣреа съ казѣ. Каіа, Каіа! черкарѣа ла
каре тѣ тѣ конданпасешї есте ѣпа дїп
ачеле офенсіі че пѣмаї аморѣл поѣте ерта.

Аморѣл ертѣ. St. Pierre лѣѣ пе Каіа,
ші ѣпїреа лор фѣ челѣвратѣ прїп сѣрѣвѣ-
торї стрѣлѣвчітóре ші прїптр'ѣп тѣрѣѣа ла
каре реѣеле Франчіеі венї до персоапѣ.
Кѣѣт пѣптрѣ чеї дої докторї че ащѣптаѣ
тóртеа до докїсóре, до прїмѣл момент
фѣрѣ ѣїтаѣї; та кѣнд маї тързіѣї лі се де-
те лібертатеа. Амѣї дої рекіѣмарѣ рѣспла-
та протїсѣ.

— На ворѣїт мѣѣл? зічеаѣ. Амѣї,
фѣрѣ додоіалѣ, кѣредеаѣ а 'л фі тѣѣѣдѣїт.

Trad. A. Zane.

ОМЪЛ ШІ ПАСІРЕА.

Акѣм съ щіе къ е дн модъ
 Чіне висазъ вагабондаж,
 Ші къ дн лѣте домнеде аствзі
 Маре маніе пентрѣ воеаж.

Ка маї тѣлці алдіи зн ом де модъ
 Съ емігрезе саѣ хотъріт;
 К'о пѣсърікъ де алте кліме
 Пентрѣ 'плесніре саѣ днсодіт.

Пасереа 'н аер, отѣл пе кале
 Маї тѣлте зіле аѣ коліндат,
 Ші дн прілежѣл къльторіеі
 Дрѣтмецѣл пострѣ саѣ лѣдат:

Кѣмкъ тот отѣл дела патърѣ
 Се афлѣ лівер пѣ ачест пѣтѣнт,
 Ші къ дн лѣте кѣте есіств
 Тот пентрѣ дѣнсел фѣкѣте сѣнт.

Дар кѣм ажѣнсе ла баріерѣ,
 Стѣпѣнѣл лѣтеі л'аѣ ші опріт,
 Еар пѣсъріка ліверѣ 'н аер
 Трекѣ хотарѣл аѣврісіт.

Счена ачѣаста пе отѣл пострѣ
 Пѣлѣ ла сѣфлет л'аѣ днтрістат,
 Ші къ дѣрере рості атѣчѣа:
 „Кѣ пѣ сѣнт лівер т'ам дѣщентат!“

* * *

Песте кѣте счене дѣм
 Ші пої пѣ пе дѣщентѣм!

Іашіі, Ноемвріе 1847.

ЛОГОГРИФ.

Кѣ чіпчі пічоаре тѣ везі днмѣлнд
 Зіоа ші поаптеа пріп кѣтпші кѣтѣнд;
 Вара ла вѣврѣл кѣнд о гѣсеск
 Пѣкѣт атѣчѣа тѣ ходінеск.

Ші еѣ де лѣте сѣнт пістѣйт,
 Мѣкар къ іарпа рѣнд фріг кѣтѣлнт.
 Дн капѣт доаѣ дакѣ 'мі ліпсеск.
 Еѣ порт атѣчѣа рапг воереск;
 Дар тот кѣ ачестѣа рапгѣл лѣсѣнд,
 Омѣл къ міне е тот фѣлѣтѣнд.
 Де треі деодатѣ дакѣ 'с ліпсіт
 Дн тімп дн мінеі статорнічіт,
 Зіоа ші поаптеа кѣнд се стрекор,
 Пріп патрѣл кліме, атѣччі ші тор.

Ніколеанѣл.

МАНЪАЛ ДЕ ФІЛОСОФІЕ

ші де літератѣра філософікѣ
 de W. Traugott Krug

традѣсѣ дѣнѣ а треіа едіціѣне де А. Треѣ.
 Лазріанѣ, професоріѣ де філософіе. Том І.
 Бѣкѣреці. Кѣ тіпаріѣл колеціѣлѣі націо-
 нал. 1847.

Ачѣастѣ карте пої о маї пѣллікарѣтѣ
 (кѣ прецѣл еі де 2 ф. арѣ.); кѣ доріпѣ
 де аї тіжлочі лѣціре маї маре днтре жѣ-
 нітеа нѣстрѣ воітѣре де а се окѣпа маї
 тѣлѣт кѣ шіпде серіѣсе, кѣ — філософіа
 . . . скѣтет ачі дн традѣкціа неостенітѣ-
 лѣі пострѣ пріетіп, а ерѣдітѣлѣі Дн. проф.
 Лазріанѣ:

„Адвертіментѣл дн партеа традѣк-
 торіѣлѣі.

Ної презентѣм аічі жѣніміі ротѣне зн
 Манѣал де філософіе компѣс де зн профес-
 соріѣ, каре шіа петрекѣт віеаца кѣ стѣдіѣл
 ачестѣі шіпде ші о а пропѣс дн шкоале
 пѣвліче дн зн кѣрс прѣсте патрѣзѣчі де
 апі. Мерітѣл опереі е де комѣн кѣпосѣкѣт;
 еа ші а фѣкѣт прова пріп кѣрсѣл чел дн-
 делѣпгат атѣт дн прелекціѣнѣле авторіѣлѣі
 кѣт шіале алтор професорі пѣвлічі колпа-

дионал, прекът ши прип традиционе фъ-
кате до маї тълте лимѣ европеане. Пре
льогъ челе алте калитъди меритосе, ко-
принде ши литератъра философикъ пълъ пре
тимизл ачестеї edigivni din зртъ, дъпъ каре
лекторіи се пот фаче къпоскъди къ опереле
философиче челе интересанте ши пре ларг
скриве.

Докът атинце традиционеа поастръ,
пої не ам цингт ригорос де текстъл орици-
нал фъръ а мѣта, а адаоце саѣ а лъса че-
ва, афаръ де неше поте, карі пѣ пѣтеа съ
авѣ о дасетваре дп лимѣа ромънъ. О
шиѣ скитваре ам фъкът пѣмаї дп дппър-
диреа томѣрлор. Орициналъ е дппърдїт
дп дѣъ томѣрї, дїптре карі чел д'ѣптїѣ
къпринде философіа фундаменталъ, логика
ши метафисика, ал доїле естетика, помика,
етика ши ессевиология. Ної пентръ маї тъл-
тъ комодитате л'ам дппърдїт дп треї, дїп-
тре карі чел д'ѣптїѣ къпринде философіа
фундаменталъ ши логика, ал доїле ва къ-
принде метафисика ши естетика, аръ ал треї-
ле философіа практикъ. Докът пентръ лите-
ратъръ, ам фї адаос възрос ши опереле
челе ешїте де атъчї дпкоче, даръ маї дп-
тїѣ п'ам воїт съ фачем декът о традици-
не крeдїнциѣсць, аної не афлѣт ши дп о
дїстандїѣ преа таре дела локърїле, внде се
зртѣазъ пѣвїкареа ачелор опере, ши аїчї
пѣтем пѣмаї къ грѣѣ съ ле авем.

Лимѣа дп ценере дъпъ методѣл адо-
птат дп зртареа знеї критиче днделогате,
с ам пѣстрат дп къръциа еї, ши ам жѣде-
ват де пѣкат а спърка цїїнциа прип о аме-
стекътеръ варваръ. Къ тѣте ачестеа дп
формареа терминлор ши дп ортографїѣ ам
къзтат модѣл чел маї сїмплѣ, дпсѣ тот-
деодатъ ши чел маї апрѣпе де а се пѣтеа
верфекциона фъръ а чере скитваре конци-
равиле, кънд ва фї съ се дптрѣдъкъ зпѣл
маї раїонат. Дїп ачестъ кавсъ первгът
ка пїчї стаїонарїи пїчї прогресївиї съ пѣ
не жѣдече преа рїгорос пентръ ачест мо-
дератїзм, пълъ че не вом доцелеце къ тоциї.

Дп томъл II. вом пѣвїка ши биогра-
фіа авторїѣлї. — Фїѣ ка ачеста карте съ
дешенте жѣпїтеа ромънъ стъдіоасъ спре
кълтѣра дптелектѣале!
Трад.

Лавда възкътърїеї.

(О ironie.)

Каре цїїндъ ва кѣтеза а се фълї къ
ар паїнта ферїчїреа оменаскъ аша пемїж-
лочїт ка повїла артъ а възкътърїеї! Въкът-
търїа пѣ е врео цїїндъ їврдїккъ саѣ врео
философїе, не кареа съ о поци абсолвї їакъ
ашеа, дп 3—4 авї! Аѣ пѣ цїїдї къ тоате
провїн дела stomach, пѣзѣмаї фаптеле, чї
дпкъ ши вїсърїле. Stomaxъл сътъл фаче
їпїтъ вѣпъ (de ачї пѣте зїче ши ромънѣл:
тѣ дѣре ла їпїтъ, атъчї кънд дп дѣре ла
stomax, de фѣте саѣ де сътъл, че въ пастъ).
Че адевър съвлїм ачеста! Ацї възѣт къ
пълъ ши іпохондрїачїї аратъ фагъ маї се-
пїнъ дп мїнѣтеле кънд се апропрїе въз-
теле вїне мїросїтѣре. De знде провїн тѣте
релеле дп лъте? Дїп некъвоашереа артеї
въкътърещї ши дїп мїстѣреа реа. De ачѣа
въкътарїѣл кѣтърѣ свлтан дїп Ostindia ера
дптїѣл мїнїстръ ал статѣлї, каре дїп ѳле-
ле ши тїгїле сале реїпърциа паче саѣ рѣс-
воїѣ; ши чїѣе ар пѣтеа цїї, че ера съ се
алеагъ де Европа, дакъ тареле реѣе ал
Прѣсїеї Фрїдерїк II. пѣ се волпѣвїа де тѣ-
тълїгъ, дїп кареа і се ши трасе тоартѣа.
О тѣ чеа маї повїлъ дїп тѣте артеле, тѣ пѣ-
трїтѣреа челор маї палте сїмѣемїте, тѣ
неостенїтъ продъкътѣре де атѣтеа възкърїї
социале! Нѣмаї тѣ ешїї дп старе а зпїї оа-
менї ценїалї ши пегїовї тот ла о тасъ, пѣ-
пѣтї тѣ корѣмпнї не жѣдекъторїи, карї се сфї-
їеск а прїмї аврѣл пѣтърат; тѣ авѣлї еврей
ши крещїнї, поедї ши върѣадї де стат, ерої
ши фрїкошї, доцелендї ши ідиодї не ла оа-
менї, ла карї де п'аї фї тѣ, пѣ леар кълка
пїмїнї прагъл; тѣ даї гѣрталлор пестѣтѣ-
рацїї ачел таре дрепт де а зїче деспре къ-
таре: „Ах, че вїне тѣнчї ла ел!“